

Norsk ortopedisk forening

Kvalitet i alle ledd

– I disse turbulente tider der markedskreftene har gjort sitt inntog og flere statlige helsereformer er innført, er det viktig å ha spesialforeninger som ivaretar fagets interesser, sier Eivind Witsø.

– Vi vil derfor fortsette arbeidet med å gjøre Norsk ortopedisk forening til en god spesialforening for ortopedene, sier spesialforeningens leder.

Ortopedenes hovedvirksomhet er prote-sekirurgi, traumatologi, ryggkirurgi og artroskopisk kirurgi. – Vi setter kvalitet høyt, bokstavelig talt i alle ledd, sier Witsø.

Unikt leddregister

– Utslitte hofte og knær er en folkesykdom. Leddprotesekirurgi er en betydelig medisinsk nyvinning og en type kirurgi som kan utføres av alle ortopeder. Vi er så heldige at foreningen eier Nasjonalt register for leddproteser (Leddregisteret) ved Haukeland Universitetssykehus i Bergen. Foreningen startet allerede i 1987 det såkalte Hofte-registeret hvor opererte hofteproteser ble registrert (1). Registeret ble i 1994 utvidet til å gjelde alle leddproteser. I dag registreres praktisk talt alle leddproteser som blir satt inn i Norge, og Leddregisteret i Bergen er internasjonalt kjent, sier Witsø.

– Hensikten med registreringen er først og fremst å avsløre så tidlig som mulig dårlige proteser og beinsement. Derfor registreres også alle proteser som skiftes ut på grunn av proteseløsning. Dette er en særdeles viktig produktkontroll. Registeret var en medvirkende årsak til at en spesiell type dårlig sement ble avslørt for noen år siden, forteller han.

Storforbrukere av utstyrsindustrien

– Dette berører også kjernen i vårt forhold til legemiddel- og utstyrsindustrien, sier Witsø. – Diskusjonen om vi skal ha, eller

ikke ha, et såkalt forhold til industrien er for vårt vedkommende meningsløs. Som storforbrukere av implantat, er vi helt avhengige av en industri som leverer gode produkter og yter service. Valget av hvilke proteser som den enkelte avdeling skal bruke, bør derimot skje uten binding til industrien, understreker han. – I dag har vi muligheten til å velge proteser ut fra dokumentasjon og pris, og på vårt årlige høstmøte arrangerte vi senest i fjor et symposium om valg av proteser. Den enkelte sykehusavdeling bør ha et faglig utvalg som bestemmer hvilke proteser som skal brukes. Vi skal selvsagt også prøve ut nye protese-typer, men dette blir til sjuende og sist en sak for den regionale etiske forskningskomité, sier spesialforeningslederen.

– Vi må også ha gode kvalitetsindikatorer når det gjelder behandling av vanlige «folkesykdommer», som for eksempel lårhalsbrudd. Det er derfor foreslått å etablere et register for opererte lårhalsbrudd. Slike kvalitetsmålinger skal kunne brukes i argumentasjonen overfor arbeidsgiveren når det gjelder ressursfordeling og ressursbruk, sier han.

Trafikkskader økende problem

I samarbeid med Verdens helseorganisasjon (WHO), har faglige organisasjoner og pasientorganisasjoner utpekt innværende tiår til muskel- og skjelettsystemets tiår. Initiativet kom fra en gruppe helsearbeidere som mente at utfordringene knyttet til muskel- og skjelettlidelser burde løstes opp på et internasjonalt nivå. Startskuddet for Bone and Joint Decade (BJD) gikk i 2000.

– Målet med BJD er å fokusere på den belastning muskel- og skjelettlidelser er for den enkelte og for samfunnet, sier Witsø.

– Vi ortopeder burde bruke BJD til å skryte av oss selv, mener foreningslederen. – Ikke minst gjelder dette vårt bidrag når det gjelder skadekirurgi.

– Både fra et nasjonalt og et globalt perspektiv er trafikkskader i ferd med å bli et av våre store helseproblem. På verdensbasis er trafikkskader en av de ledende dødsårsaker. Jeg tror ikke allmennheten er klar over det store arbeidet som ortopeder utfører døgnet rundt, året rundt, for å rekonstruere og rehabilitere trafikk-skadede, sier Witsø.

Fakta

Norsk ortopedisk forening

Stiftet: 1947

Formål:

- Å fremme ortopediens utvikling i Norge
- Å ivareta medlemmenes faglige og økonomiske interesser
- Å avgi sakkyndige råd ved ansettelse i ortopediske legestillinger
- Å virke for opprettelse av ortopediske avdelinger

Styret (2004–05):

Eivind Witsø (leder), Knut A. Fjeldsgaard, Ole Edvard Gabrielsen, Ketil Jarl Holen og Hebe Desiree Kvernmo.

Antall medlemmer: 445 (per 1.1. 2004)

Må på banen i halvgått løp

– Det har dessverre vært svært vanskelig å få norske myndigheter til å godkjenne BJD som et offentlig anliggende, sier han. Sammen med Portugal og Albania er Norge snart det eneste landet i Europa hvor Bone and Joint Decade ikke har fått en offentlig velsignelse. Nå ser det imidlertid ut til å ha løst litt. Styret i BJD Norge har endelig fått myndighetene i tale: – Går alt etter planen kan vi få til et offentlig etableringsmøte i løpet av høsten. Det haster, vi nærmer oss snart halvgått løp, understreker Witsø, og legger til at foreningen ønsker en mye større oppmerksomhet rettet mot muskel- og skjelettsykdommer, også i egne rekker. Derfor planlegges det et BJD-symposium i forbindelse med årets høstmøte.

Foreningen har etablert en egen Internett-side (www.ortopedi.no). Denne skal først og fremst fungere som en «lokalavis» for norske ortopeder. Foreningen utgir også medlemsbladet *Norsk ortopedpost* (NOP-posten). Bladet kommer ut fire ganger i året og formidler relevant ortopedisk informasjon til medlemmene.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Furnes O, Havelin LI, Espehaug B, Engesaeter LB, Lie SA, Vollset SE. Det norske leddproteseregistret – 15 nyttige år for pasientene og helsevesenet. Tidsskr Nor Lægeforen 2003; 123: 1367–9.

Eivind Witsø, Ketil Holen, Hebe Kvernmo, Knut Fjeldsgaard og Ole Edvard Gabrielsen. Foto Lise B. Johannessen